Se naisten ikä

Siellä oli vaan pieni ryhmä äänestyshaluisia Madison avenuen kaupassa sisäänkirjoittamassa itseään. Jos joku meni sisäänkirjoittajan eteen, oli kaikkien toisten korvat silloin höröllään kuullakseen kysymyksiä ja vastauksia. Ja varsinkin jos nainen sinne meni. Virkailijat saivat joskus tarpeekseen nauraa huvittavilla vastauksilla.

Kuinka vanha olette, madame? kysyy sisäänkirjoittaja, katsomatta ylös.

"Kolmekymmentä", varovasti vastasi nainen, jolla oli jo muutamia harmaita hiuksia. Sisäänkirjoittaja nosti päätään ja katsahti häneen.

"Hyvä on", vastasi hän, "otan sananne siitä". Ja ryhmästä kuului suhinaa. Yksinpä uninen poliisikin, joka istui mukavasti juurista tehdyllä tuolilla, valmiina pitämään järjestystä, aukaisi silmänsä hetkeksi ja hymyili.

Toisena sisäänkirjoitettavana oli nainen. Hänen hiuksensa olivat valkeat ja kävely kumrassa, mutta hänen kirkkaat silmänsä, jotka näkyivät hänen pienen hattunsa alta, todistivat että hänessä on tarmoa.

Kertomus hänen elämästään.

"Nimi", kysyi karkeaääninen sisäänkirjoittaja, vilkaistuaan naiseen, josta kuuli, että hän ei tuntenut häntä, vaikkakin oli jo 15 v. ollut sisäänkirjoittajana siinä osassa kaupunkia.

"Nancy De Payster," tuli varma vastaus.

"Häh?" murahti hän, katsoen ylös jälleen. "Kuinka te tavaatte sen?"

Huolellisesti, melkein tuskalla, nainen tavasi sen hänelle, niin, että hän ei voisi erehtyä.

Naimisissa eli yksinäinen?" kysyi mies katsoen rauhattomasti.

"Leskenä olen ollut nämä 16 v. Mieheni kuoli aivohalvaukseen. Olen 72 v. vanha ja olen toiminut suffragettina sen jälestä kun mieheni kuoli, että perheeni voitaisiin tuntea äänestysuurnalla, sillä De Paysterit ana äänestivät" ja hän kohautti päätänsä ylpeästi.

Sisäänkirjoittajan suu, joka ihmetellessä oli auennut, napsahti kiinni.

"Odottakaapas, lady. Te menette liian kiivaasti. Sanokaapas se uudelleen, olkaa hyvä."

Ja jokaisen vastauksen loppuun liitti nainen pitkän kertomuksen elämästään, varotuksista huolimatta.

"Kuinka kauvan olette asunut viimeisessä asunnossanne?" kysyi sisäänkirjoittaja.

"Syyskuun 16 päivästä. Muutin sinne silloin, vaikkakin olin vuokrannut viimeisen asuntoni 1 päivään, mutta minun täytyi ottaa tämä, sillä talonomistaja sanoi minulle —"

"Hei, lady, lakatkaa. Kysyin teiltä kuinka kauan olette asunut siellä, enkä miksikä."

"Syyskuun 16 p:stä", vastasi hän.

"Kysyin kuinka kauan, elkä mistä asti", kärsimättömänä ärjyi sisäänkirjoittaja. "Oh, hyvä. sanokaamme 6 viikkoa."

"Se on ainoastaan 3 viikkoa", sanoin nainen.

"Minä sanoin 6 viikkoa", mies vastasi. "Älkää häiritkö minua."

Kuinka saada heidän ikänsä.

"Se on omituista", sanoi sisäänkirjoittaja hymyillen apulaiselleen, kun nainen oli mennyt. "Vanhat kyllä sanovat ikänsä ja kaikki mitä tietävät. Miehet ja nuoret eivät myös kään siitä välitä. Mutta kun he ovat 28 v:n ympärillä, niin heiltä ei tahdo saada sitä ulos.

Kolmas nainen, Mrs. De Pasteryn mentyä oli siinä vaarallisessa iässä. Hän käveli sisäänkirjoituspaikalle. Vastaili kysymyksiin empimättä, mutta kun kysyttiin "kuinka vanha olette?" "miksikä — miksikä tulee minun se sanoa?" kysyi nuori nainen.

"Oh, ei, madam", vastasi sisäänkirjoittaja, vinkaten silmää merkitsevästi naisen huomaamatta. "Jos te ette sano ikäänne minulle, voin minä sen jotakuinkin arvata, joka kyllä käy 35!" pamahti miehen suusta, ja hänen apulaisensa kumartuivat lentävien kyniensä yli.

"Miksi, minä en ole sellaisen näköinen", purki ulos nainen. "Olen 27."

"Kiitoksia madam; minä arvelin, että te tulette sen sanomaan", sanoi mies ja jatkoi kysymyksiään jolla aikaa huoneessa olijat saivat taas nauraa, ja se väsynyt poliisi rukka siirtyi tarpeeksi kauas istuimeltaan nähdäkseen, jos elämöiminen siellä johtui räjähdyksestä siinä lattialla tai toisesta räjähdyksestä Wall kadulla. Ja sitten hän vaipui takaisin nukkumaan.

Farmilta

Terve taas työläissiskot kaikkialla! Taiston tulta toivotan rintoihin ja kestävää tuulta purjeisiin luokkamme voittoon viemiseksi.

Toivon, että te jotka pystytte tuomaan julkisuuteen henkisiä tuotteitanne, tekisitte suuren palveluksen lehden lukijakunnalle, kun usein lähettäisitte lehteemme kynänne tuotteita. Varsinkin Peter Kähkösen ja Jenny Trastin kirjoituksia soisin olevan vaikka joka viikko, samoin Klaudie Siivakin ja Eva R. Miksi ei Eva R. lähesty Toveritarta enää niin usein kuin ennen? Toivon, että vielä näkisin hänen kirjoituksiaan Toverittaressa.

— — —

Minä olen vain synkän syksyn lapsi ja syksyiseltä vain elämä silmiini näyttää.

Lehdet kellastuvat puissa ja varisevat alas, ennustaen kylmän talven tuloa.

Täällä Newberryssä esitettiin näytöskappale, nimeltä "Kansan tuomio". Kappale oli sanan täydessä merkityksessä katsomisen arvoinen. Se oli arvokkaimpia kappaleita ja hyvin mukaansa tempaava.

Niin, muistakaa toverittaret, meillä ei ole vielä täysi päivä. Se on vasta aamun sarastusta. Meillä on edessämme vielä katkeria taisteluja, monta raskasta koettelemusta saavat mailman työläiset kärsiä ja kestää ennenkuin he saavuttavat vapautensa.

Hankkikaamme tietoja itsellemme. Sitä mukaa kuin jaksamme niitä koota, pasunoikaa ne muidenkin kuultavaksi.

Mikä on sen katkerampaa luokkatietoisen työläisen ajatella, kuin se, että tietää mailmassa olevan rikkautta ja kaikkia elämäntarpeita yllin kyllin, mutta niistä täytyy osattomaksi jäädä. . .

Suurin osa työläisiä ei ymmärrä vaatia elämisen mahdollisuuksia itselleen, vaan tyytyvät kuihtumaan ja kuolemaan tavaravarastojen ääreen — samojen tuotteiden ääreen, joita he itse työllään valmistavat.

Vallassa olevan luokan taholla ollaan valmiit käyttämään kaikkia keinoja, että työläiset pysyisivät tietämättöminä. Usea työläisnainen vielä meidän päivinämme uskoo olevansa luotu kärsimään ja rukoilemaan, ahkeroimaan ja vaikenemaan. Uskoo, että mitä nöyrempi ja kuuliaisempi hän on riistäjäluokalle, sitä parempi hänen on olla.

Työläissiskot! Tuokaa mielipiteitänne julkisuuteen ainakin vähän kerralla. Sanotaan, että hyvä antaa vähästäänkin, mutta paha ei anna paljostaankaan. — Ennenkaikkea toivokaamme, että silmämme näkisivät sen ajan, että tuotanto liikevoittoa varten lakkaa ja tuotanto ihmisten käyttöä varten astuu sijalle.

Syksyinen tervehdys.

Lizzie Laakso.

ISHPEMING, MICH.

Kun tuon metelin nyt kuulee, vaikka olisi kuinka paksut korvat, kun osastomme naisväki oikein pauhaa niistä kaksipäiväisistä karkausvuosijuhlistaan. Oikein jo ällistyin, kun puhuvat niin suuresti, että minäkin laiska ämmän-käpä otin kun otinkin ruostuneen kynäräyskäni ja ajattelin, että kai tuolla vielä niin paljon voi raapia, että saavat muutkin tuosta tietää, mitä ne oikein jylläävät. Vakuutin itselleni, että isommissakin kylissä käydessäni ja ollessani, en ole tavannut niin suurta meteliä hienohelmaisten keskuudesta. Mutta jos pysyisivätkin omissa helmoissaan — vaan eikös mitä! Pääsivät tässä keväällä niin suuriin luuloihin niistä naisten tansseista, että päättivät taaskin ottaa miesten oikeudet niissä tanssissa mitkä pidetään 30 p:n illalla. Oikein säälittää miten ne miehet jaksavat hypellä niin paljon, kun sitä vientiä on, sillä naiset kun pääsevät miesten tilalle ainoastaan karkausvuonna ja aivan lopulla, niin uskallan ennustaa, että kyllä väsyvät miehet, elleivät vaan varustaudu eli "treenaa" itseänsä tätä tarkoitusta varten.

31 p:nä eli varsinaisena juhlapäivänä se vasta ylellisyys rehentelee, niin sielulle kuin myös ruumiille. — No, voi nyt kauhistus, minä en nyt enää muista tuskin puoltakaan, mitä siellä silloin naiset pelaavat. Aipakin minä sen sanon, mitä muistan. Yhden suusta kuului "näytöskappale" aivan selvään, sitte sieltä joukosta kuului mölyä: kvartettolaulua, soololaulua, mölykööri, kuvaelma, soittoa, puheita, juhlarunoja, kilpailua pojille ja ukoille silakasta ja kalkkunasta. Voi kun pelkään jo etten vaan joutuisi siihen silakkapöytään, niinkuin tässä kerran ennen . Useimmin ne pojat syövät tyttöjensä kanssa ne parhaat palat ja — — —. Olin jo todella unohtaa, että samana iltana pääsee joku mies lämpimään takkiin ja joku nainen lämpimään huiviin. Ketä onni silloin kohtelee, sitä voi koettaa ostamalla lippuja tähän onnen koitokseen.

Aivan salaa meiltä akoilta on pujahtanut meidän säätyymme Alma Niemelä ja ukkojen säätyyn Toivo Hannula, osastomme laulukööirin johtaja. Niin, ehkä sitte tulevaisuudessa voimme toivoa tulevaksi nuoria laulajia tai laulajattaria.

Harvinaisen kauniita syysilmoja on tällä ympäristöllä. No saahan se kesä Sävele Syrjälä. Socialist Worldille sä joskus venyä vähän pitemmäksi ja muille sosialistisille julkaisuille asikin. Onpa hiilillä siksi hintaa, että sietää olla vaikka ainainen kesä, ettei aina tarvitsisi säästää ja värjötellä.

Osuuskaupastamme on muodostunut oikea painajainen varsinkin kaupunkimme suomalaisille yksityiskauppiaille. Tuon tuostakin haluavat kuulla markkinahintoja osuuskaupasta ja mikä juuri jutussa pahinta, kun kuulevat harmikseen, että osuuskaupassa on hinnat (heidän mielestään) halvemmat tukkuhintoja. Kyllä me ymmärrämme mitä meidän tarvitseekin, eikö niin? Kohtuus ennen kaikkea. Osuuskauppamme kuulemma menee rataansa eteenpäin huimaa vauhtia. Me akkaväki, jotka olemme osuuskaupan armeijaa, huudamme: "lykkyä tykö!"

Kuulemma niitä tulevia syysmyyjäisiä on ruvettu jo oikein "aika kierua" touhuamaan. Kas, niitä tässä jo varrotaankin.

A—o W—n.

FITCHBURG, MASS.

Osasto Saiman työkokouksessa lokakuun 3 p. ensiksi valittiin eri toimikuntiin uusia jäseniä eronneiden tilalle seuraavasti:

Asetettiin alueen edustajakokoukseen ehdokkaiksi kolmannesta vaalipiiristä seuraavat 9 henkilöä (joista valitaan 6): I. Rustari, F. J. Syrjälä, J. Välimäki, V. Nurmi, A. Karppinen, O. Saari, L. Moilanen, V. Annala, A. E. Usenius.

Johtokunta ehdotti, että Saiman huostassa oleva erä miljoonanmarkan rahasta lähetettäisiin nyt kurssin edullisena ollessa Suomeen Työväen Säästöpankkiin. Samalla ehdotettiin johtokunnan enemmistön mielipiteenä, että varat sijoitetaan edellämainittuun pankkiin Saiman nimeen siksi, kun edustajakokous on pidetty ja siellä päätös tehty miljoonanmarkan rahaston suhteen. Johtokunnan vähemmistö halusi määriteltäväksi varsin lopullisen käytön heti. Asiasta lausuttiin mielipiteitä puoleen ja toiseen. Lopuksi ratkaistiin äänestyksellä, josta tulos oli seuraava: Johtokunnan enemmistön ehdotuksen puolesta 32 ääntä ja vastaan 18. Johtokunta valtuutettiin lähettämään rahat tilanteen edullisena ollessa.

Toverin avustuskysymys siirrettiin johtokunnalle harkittavaksi. Löytyisikö juuri nyt varoja siihen tarkoitukseen. Kokouksen mielipide oli kuitenkin se, että voitavamme tulemme tekemään asian suhteen.

Suomesta oli taas saapunut Viitasaaren Löytänän Työväenyhdistykseltä 5 keräyslistan talon velan lyhentämisen hyväksi. Arveltiin, että tuon luontoisia listoja alkaa ehkä hyvinkin usein tästedes saapua ja päätettiin, että osasto ottaa ne huomioon vain siinä tapauksessa, jos on saatavana vapaaehtoisia kerääjiä, jotka suostuvat ottamaan listat, tilittääkseen kertyneet varat Saiman välityksellä. — Tuon päätöksen perusteella jäivät nyt saapuneet listat tov. H. Purasen huostaan.

Agitatsionitoimikunta on järjestänyt siten, että jokaisen osaston jäsenen on osaltaan jaettava vaaliagitatsionilehtisiä. Määräys tehdään jäsenkirjan perusteella. Nyt tuli siihen toimeen jo 21 henkilöä.

Uusia jäseniä yhtyi osastoon 8.

Syyskuun 29 p. oli englanninkielisen nuoriso-osaston perustava kokous Raivaajan talolla. Saiman agitatsionikomitean jäsen H. Puranen avasi kokouksen ja lyhyessä puheessaan selosti liiton tarkoitusta ja luki Socialist Worldin elokuun numerosta toiminta-ohjeita. Puheen loputtua valittiin virkailijat liitolle: Puheenjohtajaksi Toivo Tikkala, kirjuriksi Helvi Puhakka, rahastonhoitajaksi ja jäsenkirjuriksi Vieno Raatikainen. Raivaajan ja Socialist Worldin kirjeenvaihtajaksi Sävele Syrjälä. Socialist Worldille

---

Sanotaan: liittovaltion kuritushuoneessa Albertassa. Jokainen käsittää, että sen pitäisi olla: **Atlantassa.**

Kun näitä tällaisia "pukkeja" ilmaantuu kirjotuksiin, niin voitte ajatella, että Astoriassa on hirveästi taas satanut ja toimittajaa nukuttanut kovasti. Painovirhepaholaisen niskaan emme tietenkään kaikkia syntejä aina heitä, vaikka se näihin saakka on ollutkin tapana.

✣

Ei viime viikkoinen pakina mennyt hukkaan. Jo alkoi tulla avustusta ja vieläpä **arvokasta** avustusta Toverittarelle. Feelix Hyrske on englanninkielestä mukaillen suomentanut kauniin kaksiosaisen lastennäytelmän "KOSKA ITKU VAIKENEE". Tämä näytelmä on kerrassaan mainio esittää lahnelliittolaisten iltamissa, etenkin joulun tienoissa. Näytelmä julaistaan TOVERITTARESSA joulunumerossa. Se on niin pitkä, että sitä ei voinut laittaa Lasten Jouluun. Jo ainoastaan tämän arvokkaan näytelmän vuoksi kannattaa uudistaa Toverittaren tilauksen tai tiimta Toverittaren jos ei sitä ennestään tule.

✣

Tuokaa ajatuksenne julki Toverittaren palstoilla. Tehkää parhaanne Toverittaren levitystyössä.

Siinä toivossa pakinani lopetan.

H. M.